

Beszámoló a Békés Megyei Román Önkormányzat 2018. évi tevékenységéről

A Békés Megyei Román Önkormányzat célja, hogy képviselje a megye területén élő román nemzetiségű lakosság érdekeit, biztosítsa jogait, segítse az itt élő román közösség identitásának megőrzését, közvetítse a többségi társadalomnak a megye román kulturális értékeit. Fejlessze az anyaországi kapcsolatait.

A román nemzetiségi rendezvények szervezésén és a hagyományok ápolásán túl arra törekszünk, hogy a nemzetiségi kultúrát minél egyetemesebben és elképzeléseinket tágabban értelmezve valósítsuk meg. Támogatásunkról biztosítjuk és szorosán együtt működünk a megyében élő román civil szektorral, mint egyesületekkel, alapítványokkal, klubokkal, valamint iskolákkal.

E feladatok végrehajtása érdekében 2018. évben is több együttműködési megállapodásokat kötöttünk:

- a Békés Megyei Önkormányzattal
- a Battonyai Románok Nemzetiségi Egyesületével
- a Battonyai „Magdu Lucián” Román Általános Iskola és Óvodával
- a Gyulai Román Gimnázium, Általános Iskola és Kollégiummal
- a Gyulai Credo Alapítvánnyal
- a Gyulai Ortodox Egyházzal
- az Eleki Román Általános Iskolával
- az Eleki Román Hagyományőrző Táncegyesülettel
- a Keresztúri Románok Hagyományőrző Közhasznú Egyesületével
- a Kétegyházi Románok Kulturális Egyesületével
- a Lőkösházi Románok Egyesületével
- a Magyarországi Román Ortodox Egyházmegyével
- a Medgyesegyházi Románság Jövőjéért és Hagyományiért Egyesülettel
- a Méhkeréki Román Nemzetiségű Kétnyelvű Általános Iskolával
- a Méhkeréki Román Ortodox Kulturális Egyesülettel
- a „Pentru Musica” Román Kórus Alapítvánnyal
- a Pusztaozlakai „Purdi Mihály” Román Kulturális Egyesülettel
- a Szentendrei Román Önkormányzattal
- Együttműködési megállapodást kötöttünk továbbá a Romániában (Beszterce-megye) lévő Óradnai Magyar Közművelődési Egyesülettel.

A fenti szervezetekkel megkötött megállapodás célja az volt, hogy jobban megismerhessük a megyében élő románság sorsát, hagyományai ápolásában résztvevő szervezeteket, egy szóval a civil szférát is. Szerettük volna jobb helyzetbe hozni azokat a szervezeteket, amelyek nemcsak szóban, hanem tevőlegesen is védik, népszerűsítik, átörökítik a románság hagyományát, őrzik kincseinket, ápolják anyanyelvünket, igyekeznek kultúránkat megismertetni úgy a hazai, mint az anyaországi közönséggel.

2018. évi költségvetésünket a 7/2018.(I.30.) BMRÖ számú határozatunkkal fogadtuk el, amelyben arról döntöttünk, hogy 2018. évben is hasonló módszerrel támogatjuk a megyei románság által rendezett egy-egy kulturális eseményt, azokon aktívan részt veszünk, továbbá saját szervezésű eseményeket bonyolítunk le.

-2018. márciusában elfogadtuk a Méhkeréki Román Nemzetiségi Kétnyelvű Általános Iskola meghívását a „Vasile Gurzó” mesemondó versenyre. A mesemondó verseny zsűrijében helyet foglalt Dr. Gurzó Mária a meseíró unokája, valamint a BMRÖ elnök asszonya. A versenyen helyezést elérő gyermekek önkormányzatunk

részéről értékes jutalomban részesültek, a lebonyolításához pedig anyagiakkal járultunk hozzá.

- Szintén támogatásunkról biztosítottuk a fenti iskolát azzal, hogy meglátogassák a hazai román nevezetességeket. Így került sor a Kétegyházi, és a Puszttaotlakai Tájház és Kiállító terem megtekintésére, ahol a gyermekek megcsodálhatták ősaink hagyatékát, korabeli bútorokat, kelméket és egyéb használati tárgyakat.

- Április hóban egy Dél-Romániai Caras –Severin megyei Múzeumok Igazgatójának meghívását fogadtuk el a „határon belül és kívül élők „ Falu-múzeumi” gyűjtemények nemzetközi kiállítására.

- Anyagi támogatásban részesítettünk különféle egyesületeket, anyaországbeli programokon való részt vételhez járultunk hozzá.

- A Kétegyházi Románok Kulturális Egyesületét támogattuk, akik Néptánc Fesztivál Romániában nevű programjukhoz kértek anyagi támogatást.

- Június hóban megrendezésre került Gyulán az I. Békés Megyei Román Kulturális Nap, a Körösvölgyi Sokadalom Népművészeti Fesztivál rendezvény-sorozat részeként. Az eseményen bemutakoztunk, a Méhkeréki Románság hímzéssel és szövással készített kelméivel, ruházataikkal. Ezen eseményen még fellépett a megyei románság részéről az Eleki Román Hagyományőrző Táncegyesület is.

- Július hóban részt vettünk és támogattuk a Gyulai Nagyromán Városi, Román Ortodox Parókia által megrendezett Dr. Ioan Mihaltan Püspök úr elhalálzásának 10. évfordulójára rendezett szertartáson.

-A Békés Megyei Román Önkormányzat is meghívót kapott a Megyenapra”, ahol bemutathattuk a megye románok lakta településeinek egy-egy értékét. Ennek keretében bemutatkozott az Lökösházi Románok Egyesülete, több száz szalagos fánk megsütésével és az önkormányzattól kapott faházat a saját kiállítási anyagukkal – csipkével, kelmével, kézimunkával varrt terítővel rendezték be.

- Szintén szeptemberben részt vettünk a Gyulai „Nicolae Balcescu” román Gimnázium Igazgatója által szervezett emléktábla avatáson, melyen Borza Lúcia egykori magyarországi román folklórgyűjtő, tanár- újságíró, tankönyv szerkesztő emléktáblája előtt tiszteleghattunk

- Októberben részt vettünk és támogattuk a „Purdi Mihály” Román Kulturális Egyesület által az idősek világnapja tiszteletére rendezett „Testvér Egyesületek” találkozóját, melyet megnyitotta Simonka György Országgyűlési Képviselő, köszöntőt mondott Tolnai Péter a Megyei Gyűlés Alelnöke.

A testvértelepülés küldöttségei mellett a meghívásunkat elfogadta Dr. Rác Éva a Kolozsvári Magyar Újságíró Szövetség tagja, aki bemutatta több könyvét az Erdélyi magyarságról, ami számunkra legérdekesebb volt az az Óradnai Testvéregyesületen keresztül bemutatott „Nem magyarul-magyarok” című könyve, amely arról szól, hogy a településen majdnem mindenkinek magyar neve van, de már csak 1-2 %-a beszél magyarul – Sajnos!

A következő program filmvetítés volt: „János bácsi mesél” címmel. János bácsival összehozott a SORS az első (1995) ideiglenes határ nyitásnál ELEK és Grăniceri (Lánykori nevén: Nagyotlaka) között, amikor videokamerába elmesélte, azt a szüleitől és a faluban idős emberektől hallott „mesét” Puszttaotlaka román, anyanyelvű lakosok betelepítéséről és a Görög-Keleti templom építetójének Stefan Rusu-nak, az arany és ezüst kincsek megtalálójának történetét. A történet

érdekessége az, hogy valóban létezett/létezik e kincs, ami jelenleg a Magyar Nemzeti Múzeum Régészeti Tárában van kiállítva.

E találkozóra megjelent Óradnáról a Fóvósok Egyesületén kívül a Magyar Közművelődési Egyesület képviselői, az Arad megyei Siriáról a "Boramis" kulturális Egyesület képviselői, Petrováról és Salváról a képviselő testület tagjai, de voltak Aradról, Curticiról és Maceáról. A Lökösházi Román Önkormányzattól 15 fő, az Eleki Román Önkormányzat és a Hagyomány őrző táncegyüttes 30 fő. De jöttek barátaink Gyuláról, Medgyesegyházáról, Méhkerékről, Medgyesbodzásról, Újkígyósról valamint a Szentendrei Román Önkormányzat képviselői is megtiszteltek jelenlétükkel

- November hónapban immár 7. alkalommal rendeztük meg a Békés Megyei Román Önkormányzat képviselőivel a **Román nyugdíjas Pedagógus találkozót.** E találkozón részt vettek Battonyáról, Kétegyházáról, Lökösházáról, Gyuláról, Békéscsabáról és Méhkerékről a korábbi években nyugdíjba vonuló román tanítók, tanárok és óvónők.

A vendégeket köszöntötte Márk Tivadar alelnök, Tolnai Péter a Megyei Meggyűlés alelnöke, aki nagy tisztelettel köszöntötte a jelenteket, külön köszöntve első tanítóját, Csóka Tivadarnét, aki éppen 60 éve indította el iskolai útjára.

Karancsi Andrásné elnök román nyelvű verssel mondott köszönetet „Az én Tanítónőm” címmel. Majd beszámolt a Megyei Román Önkormányzat 2018-ban végzett munkájáról, és egyben köszönetet mondott a képviselő-testület tagjainak, akik juttatások nélkül önzetlen munkát végeznek a megyében élő román ajkúak érdekképviseletében és támogatásában.

A pedagógusok tiszteletére műsort adtak a Lökösházi általános iskolában román nyelvet tanuló gyermeket Tóthné Kovács Ildikó tanárnő vezetésével, majd Daniel Lívia tanárnő gitár kíséretével Jakab Cintia nagyon szép román dalokat énekelt.

A köszöntések után az Újkígyósi Soproni Söröző külön termében, csodálatosan és igényesen megterített asztaloknál jóízűen elfogyasztott ebéd után sok-sok régmúlt diákcsínyek „kerültek terítékre”. Késő délután a sütemény és kávé elfogyasztása után elbúcsúztunk egymástól, majd Márk György és Budai János egykori iskolaigazgatók megköszönve e szép napot azt kérték, ne hagyjuk, hogy ez a nagyon szép hagyomány feledésbe merüljön, hiszen évente egyszer ezen alkalommal tudnak egymással találkozni, mint egykori tanárok, tanítók, óvónők és diáktársak.

Évet záró eseményként Közmeghallgatást tartottunk az Eleki Román Általános Iskolában.

Kelt: Békéscsaba, 2019. május 3.

(Karancsi Andrásné)
elnök